

Forfatter: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919

Titel: Udrag fra Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Citation: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919: "Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. XXX. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-idm140619110020384.pdf> (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til slutning ligger det nær med nogle ord at mindes SGEIR JÓNSSON, den mand, ved hvis hånd de fleste af T.s breve og så mange vigtige håndskrifter er bevarede for efterverdenen. Efter at T. i årene 1683—86 havde haft en islandsk skriver Árni Hákonarson, derefter 2 norske og endelig havde gjort et mislykket forsøg med en af hans søster Ása hidsendt fostersøn Eyjólfur Björnsson (se T.s brev til søsteren 27/3 1689 i AM. 282, fol.), må A. M. under T.s ophold i København 1688 have anbefalet ham Asgeir, som 19. novb. 1686 var bleven immatrikuleret ved universitetet, og han ledsagede da T. til Stangeland og blev hos ham, med en enkelt afbrydelse, til 1704. T. var halvonkel til Asg., idet denne var en søn af Jón Jónsson på Hjalli, gift med Guðrún Ásgeirsdatter, som var en datter af T.s faster Anna Erlendsdatter¹. T. var vel tilfreds med Asg., men med sin sædvanlige hjælpsomhed begyndte han snart at tænke på at skaffe ham en fast stilling (sml. s. 34, n. 2), og allerede 1690 — 91 bringes denne sag på bane mellem T. og A. M. Asgeir kunde ønske at blive vice-landsskriver på Island, men få lov til fremdeles at være hos T. (nr. 31), og T. mener, at han kunde passe til stiftsskriver i Norge (nr. 44); s. xxxiA. M. tror, at der ingen udsigter er for Asg. på Island (nr. 14), og må yderligere have udtalt sig om Asg.s forhold dér, da T. (nr. 40) undrer sig over, at Asg. kan være hadet af mange på Island. Denne uvilje finder muligvis sin forklaring i, at Asg., som T.s kopibog oplyser, var beskyldt for lejermål på Island, hvad T. på hans vegne afviser med at vedkommende var et løst kvindfolk (se nærmere brevet til J. J. og til amtmand Muller 27/3 90). År 1696, efter at den islandske translatør ved antikvitets-arkivet i Stockholm Guðmundur Ólafsson var død, tænkte Asg. for alvor på at skifte stilling. Den svenske legations-sekretær Utterklo havde bedet T. give sig anvisning på en dygtig Islænder og tilbød 200 rdl. specie i løn, T. nævnte (som den efter A. M. bedste) Asg. og forlangte på hans vegne 300 rdl. og bestallingsbrev, da han ikke så nogen vej for ham her (nr. 61). Asg. er formodentlig i denne anledning rejst med T. 1697 til København, hvor han blev tilbage og tilbragte den følgende vinter (nr. 67, 68, 70, 73, 74, 78); han modtog en opfordring fra Svenskerne til at komme straks og de tilbød 250 rdl. sølvmønt, men Asg. forlangte 300 rdl. og kgl. bestalling; endnu 26/2 98 tror A. M., at Asg. går til Svenskerne, men 19/3 har han bestemt at vende tilbage til T., dersom han ikke inden 3 uger hører fra Svenskerne, og da intet bud kom, rejste han. Derefter begyndte T. igen at tænke på embede for Asg. (nr. 77, 79); A. M. hjælper til efter ævne (nr. 99, 112); 2. okt. 1700 erklærer A. M., at han nu har anledning til at skrive til Svenskerne om Asg., og det vil han gøre, men får intet svar, og forholdene var en tid vanskelige for Asg., da T. i de for ham selv besværlige tider synes at have tænkt på at inddrage hans løn (nr. 131), dog blev alt ved det gamle. Endelig fik T. under kongens besøg 1704 løfte om hans befordring. Asg. må derefter være afrejst til Køben- .havn og her have tilbragt vinteren 1704—5. Han havde her tillige forretninger at udføre for T., som ærgrer sig over, at han aldrig har turdet tale med oversekretæren (nr. 150). D. 10. marts 1705 fik Asg. Jønsson bestalling som sorenskriver i Heggen og Frøland og boede på gården Askim, men døde allerede 27. juni 1707 barnløs. Han var gift med Birgitte Nilsdatter Brunov, som efter hans død ægtede J. J. Louman (Laumann), klokker i Trøgstad¹. Asg.s personlighed træder kun svagt frem; snarest gør han et stilfærdigt og forsagt indtryk. Også han tager varsel af drømme (nr. 86), og T. kalder ham lejlighedsvis, ligesom A. M., en stor hemmelighedskræmmers. xxxii(nr. 136). Hans håndskrift er en smuk, noget stiv halvfraktur, udstyret med talrige interlinearforkortelser og andre abbreviaturer, hvorved hans afskrifter gør et bestikkende indtryk af diplomatisk nøjagtighed, men som hos ham kun er et ganske konventionelt system uden hensyn til originalens ortografi¹.